

Megnyílt Az öntöttvasművesség virágkora c. kiállítás

2011. június 29-én meglepően sokan eljöttek az Öntödei Múzeum kiállításának megnyitójára, annak ellenére, hogy délelőtt volt az esemény. Ott voltak a baráti kör tagjai, a nyugdíjas szakemberek, az MMKM képviselői, szakmai testvérmúzeumok kollégái, a Művészi öntöttvas tárgyak gyűjtői körének tagjai és sok más érdeklődő is.

Szokás szerint a bányászhimnusz első sorainak harangjátéka nyitotta meg a rendezvényt, majd a megjelenteket *Lengyelné Kiss Katalin* múzeumvezető, a kiállítás rendezője köszöntötte a Jó szerencsét! bányász-kohász üdvözléssel, és a kiállítás témájához fűzött néhány személyes élményével.

A Cantores Ecclesiae fúvós-együttes tagjai, *Kovács Zalán* tubaművész és *Kovács Botond* orgonaművész játéka kölcsönzött ünnepi hangulatot az eseménynek.

Dr. Krámlí Mihály MMKM főigazgató köszöntötte a vendégeket, kifejezve afeletti örömét, hogy ezzel a kiállítási résszel a már 42 éve, 1969-ben felállított állandó kiállítás 5., szakasza is megújult, s jövőre a teljes új kiállítás fogadhatja majd a látogatókat, ha a 6., az Ez mind öntvény! címet viselő technológiai bemutató és látogatócentrum rész is megújul. Megköszönte az Öntödei Múzeum munkatársainak és vezetőjének a munkáját.

Ezután a megnyitó beszéd következett, melyet *dr. Bereczki Ibolya*, a Szabadtéri Néprajzi Múzeum főigazgató-helyettese, a Nemzeti Kulturális Alap Múzeumi Kollégiumának elnöke tartott. *Nagy László* Tűz című költeményével adott lírai felütést a témának. A tűzben született öntvényekről, az ipari forradalomban jelentős szerepet játszó vaskohásatról, a vas építészeti szerepéről, a polgári és főleg paraszti környezetbe kerülő öntöttvas kályhák, mívesen formázott használati eszközök és díszöntvények szépségéről beszélt, a 19. század közepétől a 20. század első harmadáig virágkorát élő művészeti ág jelentőségét kiemelve.

Elmondta, hogy a múzeum már a millecentenáriumra, majd az 1998-as öntészeti világkongresszus tiszteletére is rendezett ebből a tárgye gyűjtésből éppen a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeummal közös kiállítást, s aztán határon kívül és belül, 12 helyen mutatta meg legszebb darabjait Az öntöttvas dicsérete című

vándorkiállítással. A kultúrtárca több tíz milliós segítségével 2005 óta folytatott munkálatok révén a múzeum környezete, épülete kívül-belül megújult, s az NKA segítségével a más-más tematikájú, de szervesen összefüggő részkiállítások, s így ez a mostani is új installációt, korszerű bemutatási lehetőséget kapott. Minden remény megvan arra, hogy a műemléki környezetben, a Ganztörzsgyárban működő szakmai múzeum egyre több látogatónak mutathatja be sokszínű anyagát, egyre több diákcsoportnak tarthat múzeumpedagógiai foglalkozást, megszeretettve velük az igazi alkotó munka egyik izgalmas, kreativitást és alapos természettudományi ismereteket igénylő szeptét.

Végleges helyére került a magyar öntöttvasművesség remekeit bemutató tárlat. A fehér háttér előtt jól érvényesül az ezüstösen csillogó öntöttvas tárgyak gazdag formavilága. Minden kályhát érdemes jól szemügyre venni, mert az oldalán, vagy az elején látható dombormű, díszítő motívum más és más, részleteik figyelemre méltóak, vagy éppen arányai-val, térképzésével vonzza a tekintetet. Szemet-lelket gyönyörködtető finomöntvények csodálhatók meg a vitrinekben, közöttük az európai rangú finomöntöde, a Munkácsi Vasgyár öntőműhelyeiben készült filigrán, hihetetlenül finom szobrocskák, a milliméter vékonyságú részleteket is viszszaadó sakk-készlet és figurái, a hihetetlenül kecses tükörkeret, vagy a vas súlyosságára utaló íróasztali nehezékek.

■ 1. kép. Tárlatvezetés az új kiállításrészben

A magvas gondolatokat kifejtő megnyitó beszéd után a zeneművészek újabb produkciója következett, majd a múzeumvezető megköszönte a közreműködőknek a segítségét.

Külön kiemelte *Pusztai László* és a néhány éve már elhunyt *Sabján Tibor* szakmai segítségnyújtását, önzetlenségét, valamint *Szöke Imre* kiállítástervező és kivitelező 2006 óta tartó együttműködését. Az idén a múzeum munkatársainak az MMKM műszaki csapatának tagjai és önkéntes társadalmi munkatársak is segítettek, mert a Múzeumok Éjszakájára való felkészülés, s az eltávozó munkaerők hiánya miatt erre nagy szükség volt.

A megnyitó ünnepség végén *Demeter Ferenc* tárlatvezetőtől 7 évi, *Kakas Géza* tárlatvezetőtől 9 évi, *Huszics György* tárlatvezetőtől 15 évi – ebből sok évi műszaki vezetői és múzeumpedagógusi – munkája után, valamint *Szántó András* műszaki munkatárstól 7 évi munkája után a megnyitó közönsége előtt vett búcsút a múzeumvezető, megköszönve a jó ötleteket, a fáradságot nem ismerő, ellenszolgáltatás nélkül is elhivatott, sok évi lelkes munkát.

A tárlatvezetésre került ezután sor (1. kép), majd a támogatók által finanszírozott szerény fogadás alatt még sokáig csodálták a vendégek az öntöttvasművesség remekeit, s a múzeum többi látnivalóját.

A most megnyitott tárlat az állandó kiállítás része, az Iparművészeti és a Nemzeti Múzeumból kölcsönzött tárgyak az év végéig láthatók.

✍ *L. Kiss Katalin*